

A Petíciós Bizottság 2011. évi tevékenysége

Az Európai Parlament 2012. november 21-i állásfoglalása a Petíciós Bizottság 2011. évi tevékenységéről (2011/2317(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Petíciós Bizottság tanácskozásairól szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 10. és 11. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 24., 227., 258. és 260. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére és 202. cikke (8) bekezdésére,
 - tekintettel a Petíciós Bizottság jelentésére (A7-0240/2012),
- A. mivel – a Szerződés 30. jegyzőkönyve értelmében – az Európai Unió Alapjogi Chartája a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően kötelező erejűvé vált; mivel ugyanezen szerződés jogalapot teremt az EU számára arra, hogy elfogadja az emberi jogokról szóló európai egyezményt, valamint létrehozta az európai polgári kezdeményezést;
- B. mivel a polgári kezdeményezésről szóló rendelet¹ 2012. április 1-jén hatályba lépett, és mivel a Parlament felelősségi körébe tartozik, hogy a sikeres – vagyis legalább hét tagállamból több mint egymillió aláírással támogatott – kezdeményezések esetében közmeghallgatást szervezzen;
- C. mivel a Petíciós Bizottság egyik feladata munkájának folyamatos felülvizsgálata és – ahol lehetséges – szerepének növelése, különös tekintettel a demokratikus alapelvek fejlesztésére, így a polgárok fokozottabb részvételére az uniós döntéshozatali folyamatban, valamint az átláthatóság és az elszámoltathatóság növelésére, és mivel rendes tevékenysége során a bizottság szorosan együttműködik a tagállamokkal, az Európai Bizottsággal, az ombudsmannal és más testületekkel az uniós jog betűjének és szellemének maradéktalan betartatása érdekében;
- D. üdvözli a tanácsot vagy jogorvoslatot kereső, illetve panaszt benyújtó állampolgárok számára „Az EU polgárait megillető jogok” weboldallal kialakított egyablakos ügyintézési rendszert;
- E. üdvözli az Európai Bíróságnak az Alapjogi Charta 51. cikke értelmezésével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatát, amely szerint az ERT ügyben hozott ítéletében hangsúlyozza, hogy a tagállamok szerveinek akkor is alkalmazniuk kell az elsődleges uniós jogot, ha az EUMSZ által biztosított alapvető szabadságokat nemzeti szintű intézkedésekkel kívánják korlátozni;

¹ 211/2011/EU rendelet (HL L 65., 2011.3.11., 1. o.).

- F. mivel az európai polgárok és lakosok joggal várják el, hogy az általuk a Petíciós Bizottsághoz benyújtott kérdésekre az Európai Unió jogi keretein belül – melyekre úgy tekintenek, mint uniós jogaik, különösen természeti környezetük, egészségük, szabad mozgásuk, méltóságuk és alapvető jogaik és szabadságaik biztosítékára – szükségtelen késedelem nélkül megoldást találjanak;
- G. mivel az európai intézményeknek több információt kell nyújtaniuk és átláthatóbbnak kell lenniük az EU polgárai számára;
- H. mivel a 998 elfogadhatónak nyilvánított petíció közül 649 további vizsgálat céljából – a Szerződés 258. és 260. cikke alapján – továbbkerült a Bizottsághoz; 416 petíciót pedig elfogadhatatlannak nyilvánítottak;
- I. mivel a petíciós eljárás kiegészítheti az európai polgárok rendelkezésére álló egyéb olyan eszközöket, mint az európai ombudsman vagy az Európai Bizottság előtti panasztétel lehetősége;
- J. mivel az elfogadhatatlan petíciók száma 2011-ben is magas volt, ami rámutat, hogy a Parlamentnek növelnie kell erőfeszítéseit a polgárok tájékoztatása terén, hogy azok tisztában legyenek a petíciós jog alkalmazhatóságának korlátaival; mivel az egyének és a helyi közösségek, az önkéntes, jótékonyági és szakmai egyesületek, valamint az üzleti vállalkozások megfelelő helyzetben vannak ahhoz, hogy értékeljék az európai uniós jogszabályok hatékonyságát – mivel rájuk vonatkoznak – és ahhoz, hogy a polgárok figyelmét felhívják az esetleges joghézagokra, amelyeket az uniós jogszabályok minden tagállambeli jobb és összehasonlíthatóbb végrehajtása érdekében vizsgálni szükséges;
- K. mivel az ebben a jelentésben foglalt statisztikai elemzés szerint a legtöbb petíciót – bár csökkenő arányban, de – továbbra is német állampolgárok nyújtják be, akiket a spanyol és olasz benyújtók követnek;
- L. mivel a Szerződés rendelkezései szerint minden uniós polgárt és lakost megillető petíciós jog terjedelme és működési módja tekintetében eltér a polgárok rendelkezésére álló jogorvoslati módoktól – pl. a panaszok európai ombudsmanhoz vagy a Bizottsághoz történő benyújtásától –, és mivel a tagállamok a válság ürügyén egyre kisebb mértékben veszik figyelembe ezt a jogot, ami komoly aggodalom forrása az európai uniós polgárok számára;
- M. mivel az általános környezetvédelmi témákkal kapcsolatos főbb aggodalmak oka, hogy a tagállamok és a tagállami szint alatti intézmények hiányosan és gyakran tévesen alkalmazzák a környezeti hatásvizsgálatokról szóló (khv) irányelvet¹ és a hulladékokról szóló keretirányelvet²; mivel a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelv állítólagos megsértéséről szóló petíciókban gyakran jelennek meg azzal kapcsolatos aggályok, hogy a Natura 2000 területeken tervezett főbb projektek eredményeként nagy mértékben csökken majd a biológiai sokféleség, és mivel a vízgazdálkodással kapcsolatos petíciók rámutattak a szennyezés súlyos eseteire, valamint felvetettek a projekteknek a vízi erőforrások fenntarthatóságára és

¹ Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.).

² A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

minőségére gyakorolt lehetséges hatásával kapcsolatos aggályokat;

- N. mivel khv-irányelv jelenleg felülvizsgálat alatt áll, a Petíciós Bizottság hulladékügyi kérdésekről szóló jelentése pedig súlyos hiányosságokat fedett fel számos tagállamban, lévén, hogy az irányelv végrehajtása továbbra is hiányos, és mivel ezt a problémát nem felülvizsgálat útján, hanem csakis a Bizottság hatékonyabb ellenőrzési tevékenysége révén lehet megoldani;
- O. mivel – ahogy azt az e tárgyban beérkező petíciók száma is alátámasztja – az európai uniós polgárok és lakosok jogszerűen szerzett tulajdonukhoz való joga továbbra is nagy jelentőségű kérdés több ezer ember számára, és mivel ha az illetékes hatóságok nem oldják meg ezt a problémát, aligha állítható helyre a határokon átnyúló lakáspiaccal kapcsolatos jogbiztonság, illetve bizalom, ami súlyos következményekkel jár a gazdaság újraélnkülését illető kilátások szempontjából, továbbá mivel kifejezetten 2011-ben a part menti területekre vonatkozó spanyol törvénnyel (Ley de Costas) kapcsolatban 70 petíció maradt lezáratlanul, melyek közül 51 petíció érkezett spanyol állampolgároktól vagy spanyol állampolgárok csoportjaitól, a fennmaradó 19 pedig más állampolgárságúaktól;
- P. mivel előző évi jelentésében a Petíciós Bizottság nagyra értékelte a Bizottsággal és az európai ombudsmannal a petíciók és panaszok terén folytatott együttműködést, és mivel a Petíciós Bizottság több alkalommal kérte, hogy a Bizottság tájékoztassa a petíciókban említett jogsértésekkel kapcsolatban folyó eljárások fejleményeiről;
- Q. mivel számos petíció állítása szerint visszaélészerűen vagy a meghatározottól eltérő célra használták fel az uniós forrásokat, más petíciók pedig az uniós igazgatás nem megfelelő működéséről, többek között a befolyással rendelkező ügynökségeken belüli összeférhetetlenségről számolnak be, valamint felszólítanak az uniós szakpolitikák módosítására;
- R. mivel az európai polgárságról szóló 2010. évi európai bizottsági jelentés¹ megerősíti azon hiányosságok és problémák létét, amelyekkel – a petíciók tanúsága szerint – az emberek a belső piac rossz működéséből fakadóan szembesülnek, különös tekintettel a következőkre: az uniós polgárok és családtagjaik – teljes körűen jogszerű – szabad mozgása, a társadalombiztosítási jogosultságokhoz való hozzáférés, a képesítések kölcsönös elismerése, a fogyatékkal élők által tapasztalt akadályok, családjogi kérdések és a romákat érintő etnikai vagy nemzetiségi alapon történő tömeges kitoloncolások, valamint a kettős adóztatással kapcsolatos kérdések;
- S. mivel 2011-ben a polgárok által benyújtott számos petícióban mutattak rá annak jelentőségére, hogy megelőzzék a biológiai sokféleség Natura 2000 területeken belüli helyrehozhatatlan csökkenését, valamint biztosítsák az élőhelyvédelmi irányelv alapján kijelölt területek védelmét;
- T. mivel az Európai Unió Törvényszékének a T-308/07. sz. ügyben 2011. szeptember 14-én hozott ítélete helybenhagyta a petíció benyújtójának panaszát a petícióját elfogadhatatlannak nyilvánító bizottsági határozat ellen, és ezzel egyértelműen megszabta, hogy a petíciók elfogadhatatlanná nyilvánítása esetében a Parlamentnek

¹ 2010. évi jelentés az uniós polgárságról: Az uniós polgárok jogainak érvényesítése előtt álló akadályok lebontása (COM(2010)0603).

megfelelő indokolást is közölnie kell;

- U. mivel a bizottság munkájának hatékonyságát nagyban meghatározza a gyorsaság és az alaposság foka, és ezeket tovább lehetne javítani különösen a petíciók ügyintézési idejének optimalizálásával, valamint az azok értékelésére irányuló eljárás ésszerűsítésével;
1. megállapítja, hogy a 2011-ben beérkezett petíciók zöme továbbra is az uniós jog megsértésének feltételezett eseteivel foglalkozik a környezetvédelem, az igazságszolgáltatás és a belső piac tekintetében, megjelenítve az uniós polgárok véleményét azzal kapcsolatban, hogy az uniós jogszabályok – abban a formában, ahogyan a tagállamok átveszik és végrehajtják azokat – valóban a várt eredményeket hozzák-e és megfelelnek-e az EU jogalkotási irányának;
 2. megjegyzi, hogy egyre emelkedik azon petíciók és más beadványok száma, amelyekben a polgárok a Szerződés 227. cikke, illetve az Alapjogi Charta 51. cikke értelmében az Unió hatáskörén kívül eső kérdésekben keresnek jogi vagy pénzügyi korrekciót, így például a nemzeti nyugdíjak kiszámításának felülvizsgálatát, a nemzeti bíróságok által hozott határozatok megváltoztatását, az európai határok újrajrészolását támogatják vagy bankok személyi hitel nyújtására való kötelezését stb. kéri; teljes mértékben támogatja a Parlament illetékes főigazgatóságainak arra irányuló fellépését, hogy megoldást találjanak a polgároktól érkező ilyen beadványok kezelésére, mindeközben figyelembe véve a Parlamentnek a polgárokkal való kapcsolattartásra vonatkozó kötelezettségeit;
 3. véleménye szerint a Petíciós Bizottság jobban betölthetné szerepét és hatáskörét, valamint erősödhetne láthatósága, hatékonysága, elszámoltathatósága és átláthatósága, ha több lehetőséget kapna arra, hogy az uniós polgárok számára fontos kérdéseket a plenáris ülés elé vihesse, továbbá arra, hogy tanúkat idézhessen be, vizsgálatokat folytathasson és helyszíni meghallgatásokat tarthasson;
 4. emlékeztet rá, hogy a sikeres európai polgári kezdeményezésekkel kapcsolatos nyilvános meghallgatások megszervezési eljárásait tekintve a Parlament határozata alapján a Petíciós Bizottság automatikusan az adott kérdésben jogalkotást érintő hatáskörrel rendelkező bizottság társbizottságává válik (lásd a 211/2011/EU rendelet 11. cikkét); ezt annak elismeréseként értékeli, hogy testületként a legtöbb tapasztalattal rendelkezik a polgárokkal való közvetlen kapcsolattartás terén, és biztosítani képes az azonos eljárást valamennyi sikeres polgári kezdeményezés esetében; felkéri az Elnökök Értekezletét, hogy ezzel kapcsolatban hagyja jóvá a bizottság egyértelműsített hatáskörét az eljárási szabályzat VII. mellékletének XX. pontjában; egyidejűleg hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 22. cikke alapján benyújtott petíció és a polgári kezdeményezés közötti különbséget világosan el kell magyarázni a nagyközönségnek;
 5. üdvözli a Parlament arra vonatkozó döntését, hogy honlapján sokkal gyakorlatiasabb és láthatóbb petíciós portált hoz létre, amely – a Szerződés 227. cikke és a Parlament eljárási szabályzatának 202. cikke, valamint az Alapjogi Charta 51. cikke által megszabott határokon belül – megkönnyíti a polgárok petíciós eljárásához való hozzáférését, tájékoztatást nyújt számukra és lehetővé teszi a petíciók sokkal inkább felhasználóbarát környezetben való benyújtását, tovább lehetővé teszi a petíciók támogatói számára azok elektronikus aláírását; úgy véli, hogy ezen a portálon az európai, nemzeti és regionális szinten igénybe vehető egyéb jogorvoslati formák

gyakorlati elérhetőségeinek is szerepelniük kell, továbbá átfogóan tájékoztatnia kell a Petíciós Bizottság hatásköréről, egyszersmind az Európai Bíróság ítéleteinek hivatalos honlapja, a CURIA mintájára gyakorlati hozzáférést kell nyújtania a közigazgatási szervek számára;

6. megerősíti azon szándékát, hogy a bizottság elé tárt, elfogadhatónak nyilvánított esetek tekintetében meglévő politikai befolyását kihasználva, a Bizottsággal és az Európai Unió tagállamainak megfelelő hatóságaival szorosan együttműködve továbbra is elősegíti és védi a polgárok alapvető jogait és szabadságait;
7. felhívja a Petíciós Bizottságot, hogy vizsgálja meg az Equal Rights Trust ügyben hozott ítéletnek a petíciók megbízhatóságára gyakorolt hatásait, valamint azt a kérdést, hogy mely tényleges akadályokkal szembesülnek az uniós polgárok abban az esetben, ha az Európai Bíróság előzetes döntéshozatala iránti kérelem segítségével kívánnak a nemzeti bíróságok előtt folyó ügyekben uniós joggal kapcsolatos kulcsfontosságú kérdések megbízható értelmezéséhez jutni;
8. fontosnak tartja a tagállamok parlamentjeivel és kormányaival való, a kölcsönösségen alapuló együttműködés erősítését, és amennyiben szükséges, a tagállami hatóságok arra való ösztönzését, hogy az európai uniós jogszabályokat teljes mértékben átláthatóan ültessék át és alkalmazzák;
9. hangsúlyozza a Bizottság és a tagállamok együttműködésének jelentőségét, és nemtetszésének ad hangot egyes tagállamoknak a közösségi környezetvédelmi jog alkalmazása és bevezetése területén mutatott hanyagságával kapcsolatosan;
10. úgy véli, hogy a petíciós eljárásokat nem szabad eszközként használni és a tagállamokban a politikai napirend céljainak elérésére felhasználni, hanem objektívan kell lefolytatni azokat, az Európai Parlament álláspontját tükrözve;
11. üdvözli a Petíciós Bizottság és az európai ombudsman szolgálatai közötti konstruktív együttműködést, és megerősíti, hogy határozottan támogatni kívánja az ombudsmant abban, hogy az uniós intézményekkel szembeni fellépés útján azonosítsa a hivatali visszasságokat;
12. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a Petíciós Bizottság számára az európai polgároktól érkező, a Bizottság által vizsgált panaszokkal kapcsolatos részleteket és statisztikai elemzéseket, ideértve az eredményeket és a panaszos származási helyét is;
13. úgy véli, hogy az EUMSZ 258. és 260. cikke szerinti jogsértési eljárások működése tekintetében a Bizottságnak biztosítania kell a Parlamenthez benyújtott petíciók és a Bizottsághoz benyújtott panaszok egyenrangú kezelését;
14. úgy véli, hogy a küldöttségi látogatások bizottságon belüli előkészítésére, végrehajtására és különösen a tartalmi értékelésére vonatkozó pontos és írásban megfogalmazott eljárási szabályok hozzájárulnának a Petíciós Bizottság munkájának nagyobb fokú hatékonyságához és következetességéhez;
15. úgy véli, hogy a hulladékokról szóló keretirányelv minden tagállamban – egészen az önkormányzati szintig – megvalósuló helyes végrehajtása rendkívüli fontossággal bír, és ezért a hulladékgazdálkodás terén nehézségekkel küzdő tagállamokat határozottan és

mielőbbi fellépésre sürgeti;

16. megismétli a tagállamokhoz számos alkalommal intézett azon felhívását, hogy teljesítsék az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról (a szabad mozgásról) szóló 2004/38/EK irányelv szerinti kötelezettségeiket, emlékezteti a tagállamokat azon kötelezettségeikre, hogy meg kell könnyíteniük a megkülönböztetéstől mentes belépést és tartózkodást többek között az azonos nemű párok és gyermekeik, a romák és más kisebbségi csoportok számára is;
17. őszintén támogatja a Ley de Costas mögöttes célkitűzését, azaz azt, hogy a spanyol tengerparti környezetet meg kell védeni a túlzott mértékű ingatlanfejlesztéstől, hogy megőrizzék azt a vadvilág és a jövő generációi számára; ugyanakkor aggodalommal állapítja meg, hogy a törvény továbbra is problémát jelent a petíciók benyújtói – különösen a spanyol állampolgárok – számára; támogatja a petíciók benyújtóinak a törvény és annak végrehajtása okozta nehézségek megoldására irányuló erőfeszítéseit, és külön felhívja a figyelmet a Petíciós Bizottság határozatára, mely szerint munkacsoportot hoz létre a kérdés alaposabb vizsgálata céljából;
18. úgy véli, hogy a jelen gazdasági körülmények között mindenki érdekét a Ley de Costas által potenciálisan érintett ingatlanokat övező jogbizonytalanság megszüntetése szolgálja; üdvözli a spanyol kormány bejelentését, miszerint felül kívánja vizsgálni a Ley de Costas törvényt azzal a céllal, hogy összeegyeztesse a spanyol partvidék jövőbeli megvédésének kérdését a gazdasági növekedés szempontjaival, valamint nagyobb jogbiztonságot nyújtson az ingatlantulajdonosoknak; sürgeti a spanyol kormányt, hogy vegye figyelembe a múltban jóhiszeműen ingatlant szerző polgárok, valamint azon települések érdekeit, amelyek mindig is fenntartható módon éltek együtt a tengerrel; különösen sürgeti, hogy foglalkozzanak a törvény alkalmazásának sajátos kérdésével, oly módon, hogy az ne ösztönözzön önkényes, visszamenőleges vagy aránytalan határozatok meghozatalára, hanem biztosítsa a megfelelő eljárást, a fellebbezés lehetőségét, a méltányos kárpótlást és az információkhoz való hozzáférést;
19. emlékeztet a Parlament azon megállapítására¹, miszerint a part menti övezetekről szóló törvény aránytalan hatást gyakorol az egyes ingatlantulajdonosokra, ugyanakkor nincs kellő hatással a part tényleges károsodását kiváltó személyekre, sürgeti a spanyol kormányt annak biztosítására, hogy vonják eljárás alá, és az okozott kárt fiztessék meg azokkal a személyekkel, akiknek csalárd fellépése miatt számos uniós állampolgár került elviselhetetlen helyzetbe lakóingatlana elvesztése, vagy az elvesztés kockázata miatt;
20. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a környezeti hatásvizsgálatokról szóló irányelv megerősítését az által, hogy egyértelműen meghatározza a szakértői tanulmányok függetlenségének paramétereit, az EU-szerte egységes küszöbértékeket, az eljárások maximális időtartamát, ideértve a tényleges nyilvános konzultációt, a döntések alátámasztásának kritériumát, az ésszerű alternatívák kötelező vizsgálatát és a minőségellenőrzési mechanizmust;
21. felhívja ezenfelül a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok megfelelően

¹ Lásd a 2009. március 26-i állásfoglalás Q preambulumbekzdését és 17. bekezdését (HL C 117 E., 2010.5.6., 189. o.)

végrehajtsák az élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelvet, valamint javítsák az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelv átültetését és alkalmazását;

22. emlékeztet arra, hogy a petíciók benyújtói milyen nagy számban fordulnak a Petíciós Bizottsághoz a német ifjúsági ügyekkel és családjüggyel és különösen a német gyermek- és ifjúságügyi hivatalokkal kapcsolatos egyéni panaszokkal, és megerősíti a bizottság arra irányuló szándékát, hogy saját hatáskörén és az Európai Unió hatáskörén belül konstruktívan hozzájáruljon a petíciók benyújtói és a hatóságok közötti panaszos esetek tisztázásához; megjegyzi, hogy ennek során nem szabad beavatkozni a tagállamok igazgatási szerveinek belső autonóm eljárásaiba;
23. készen áll arra, hogy a petíciós eljárásokat hatékonyabbá, átláthatóbbá és pártatlanná tegye, és a Petíciós Bizottság tagjai részvételi jogának figyelembevételével azokat olyan módon alakítsa, hogy a petíciók kezelése az egyes eljárási szakaszokban is eleget tegyen a bírósági felülvizsgálatoknak;
24. hangsúlyozza, hogy a váltakozó parlamenti ciklusokon és az ebből adódó személyzeti változásokon átívelően is biztosítani kell a petíciók feldolgozásának folyamatosságát;
25. a parlamenti képviselők tényfeltáró küldetéseiben való részvételét nemcsak parlamenti részvételi jognak tekinti, hanem a petíció benyújtójával szembeni kötelezettségnek;
26. kéri a bizottság munkájának javítása során egy, a tényfeltáró küldetéseket követő eljárás bevezetését, amely egyrészt biztosítja a tényfeltáró küldetés minden egyes tagja számára a jogot arra, hogy a tényeket saját szemszögéből ábrázolja, másrészt pedig minden bizottsági tag számára biztosítja a lehetőséget arra, hogy a Petíciós Bizottság által levonandó következtetések vonatkozásában részt vegyen a döntéshozatalban;
27. hangsúlyozza, hogy a Petíciós Bizottság a vizsgálóbizottságokhoz, az európai polgári kezdeményezéshez és az európai ombudsmanhoz hasonló más szervek és intézmények mellett minden egyes polgár számára kapcsolattartási pontként önálló és egyértelműen meghatározott szereppel rendelkezik;
28. kéri az Elnökök Értekezletét annak vizsgálatára, hogy a petíciós eljárással szembeni ezen formális követelményeknek a végrehajtása érdekében mennyire tartja megfelelőnek az eljárási szabályzat módosítását;
29. felszólítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a Petíciós Bizottság jelentését a Tanácsnak, a Bizottságnak és az európai ombudsmannak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, petíciós bizottságaiknak és ombudsmanjaiknak vagy hasonló illetékes szerveiknek.